

Odnosi v študijskih skupinah nas bogatijo
ali odvrnejo od udeležbe v skupini.
Razvijajmo poglobljene odnose.

Prof. dr. Ana Krajnc, Slovenska univerza za tretje življenjsko obdobje
Ljubljana, april 2023

Potreba po samouresničevanju

Izobraževanje starejših je del procesa samouresničevanja in je zelo oseben proces.

V obdobju po upokojitvi se poveča osebna svoboda, zmanjša se zunanji socialni pritisk, starejši lažje prisluhnejo svojim željam, potrebam ...

Zunanji socialni pritiski: kaj vse moram

Po upokojitvi – osebna svoboda: kaj želim sam

Starejši po upokojitvi: potrebujejo nove cilje, nove vsebine, nove možnosti, poglobljene odnose.

Odnosi nas bogatijo

Sproščeni, neformalni odnosi spodbujajo učenje.

Spletanje in utrjevanje socialnih vezi med člani skupine, ki jih povezuje skupna dejavnost.

Razvoj zunajučilničnih dejavnosti.

Občutki pripadnosti, povezanosti, sprejetosti, varnosti.

Oblikovanje primarne socialne skupine (prijateljska skupina, odnosi temeljijo na medsebojnem sprejemanju in zaupanju).

Razvoj medsebojnih oblik pomoči.

Če nas odnosi ne zadovoljijo, skupino zapustimo

Kaj udeležence odvrne od obiskovanja skupine?

- neupoštevanje, nesprejemanje v skupini,
- formalni, togi, nesproščeni odnosi, ni odnosov bližine,
- nezmožnost uresničevanja svojih potencialov,
- če se ne razvije kohezivnost skupine,
- če odnosi v skupini ne omogočajo osebne rasti, napredovanja, samouresničevanja.

Kaj lahko stori mentor?

Mentor mora poznati /vedeti/upoštevati:

Izguba družbenega statusa ob upokojitvi. Iskanje nove socialne identitete.

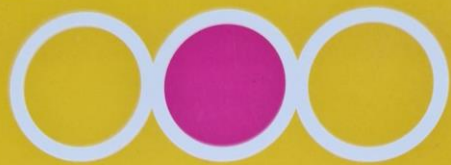
Potrebe starejših – čustvene, kognitivne, socialne, potrebe po vrednotah.

Če psihosocialne potrebe (po varnosti, sprejetosti, pripadnosti, samouresničevanju, doživljanju/ustvarjanju lepega ...) v skupini niso uresničene, študenti skupino zapustijo.

Starejši se učijo, ker si učenja preprosto želijo (primarna motivacija). Motiv za učenje izhaja iz njih samih. Ob učenju jim je prijetno, dela jih bolj samozavestne, bolje razumejo sebe in svet okoli nas, lažje spremljajo spremembe, so bolj avtonomni.

Stereotipi o staranju in starosti.

Thomas A. Harris

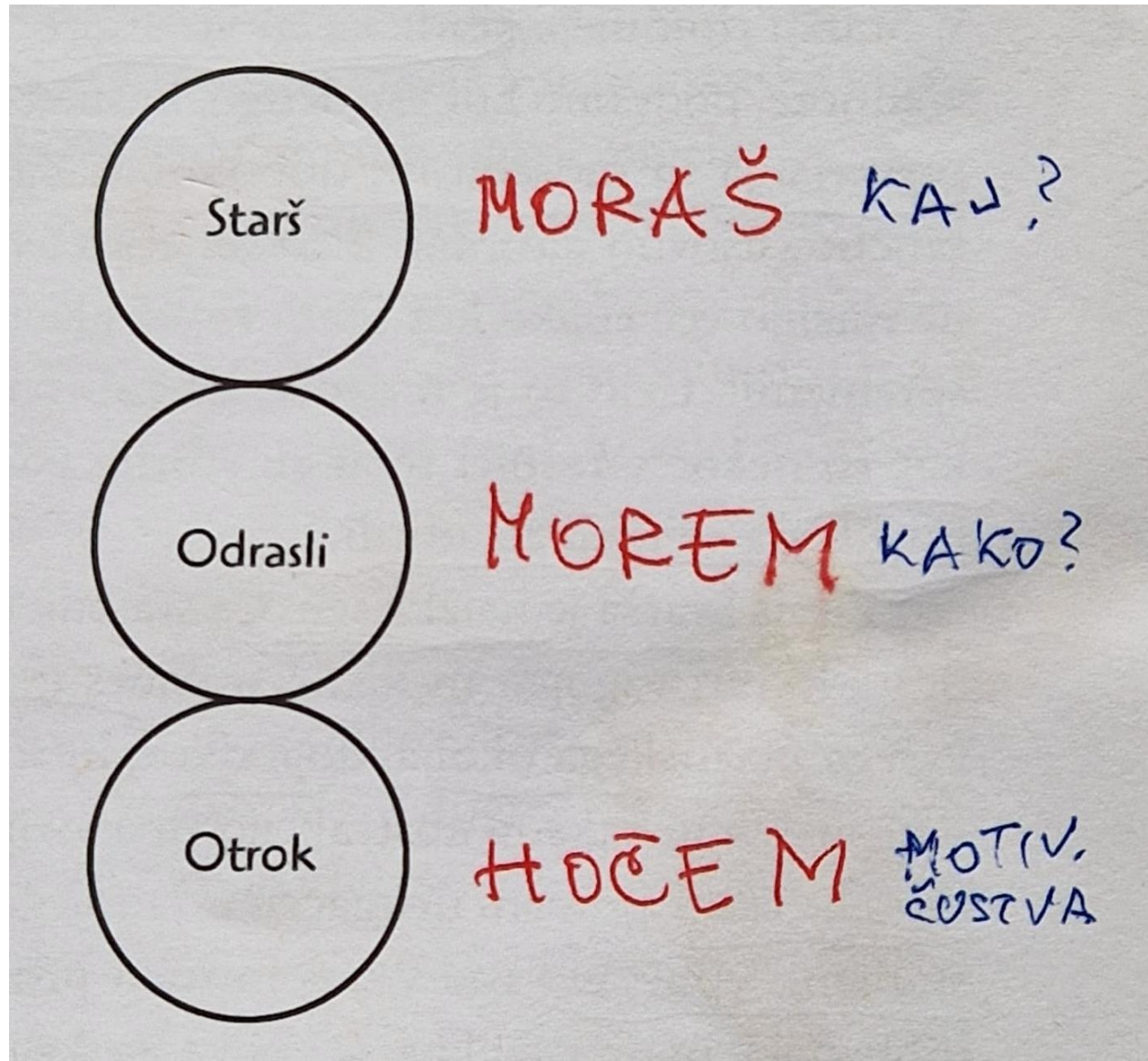

**JAZ SEM
V REDU -
TI SI
V REDU**

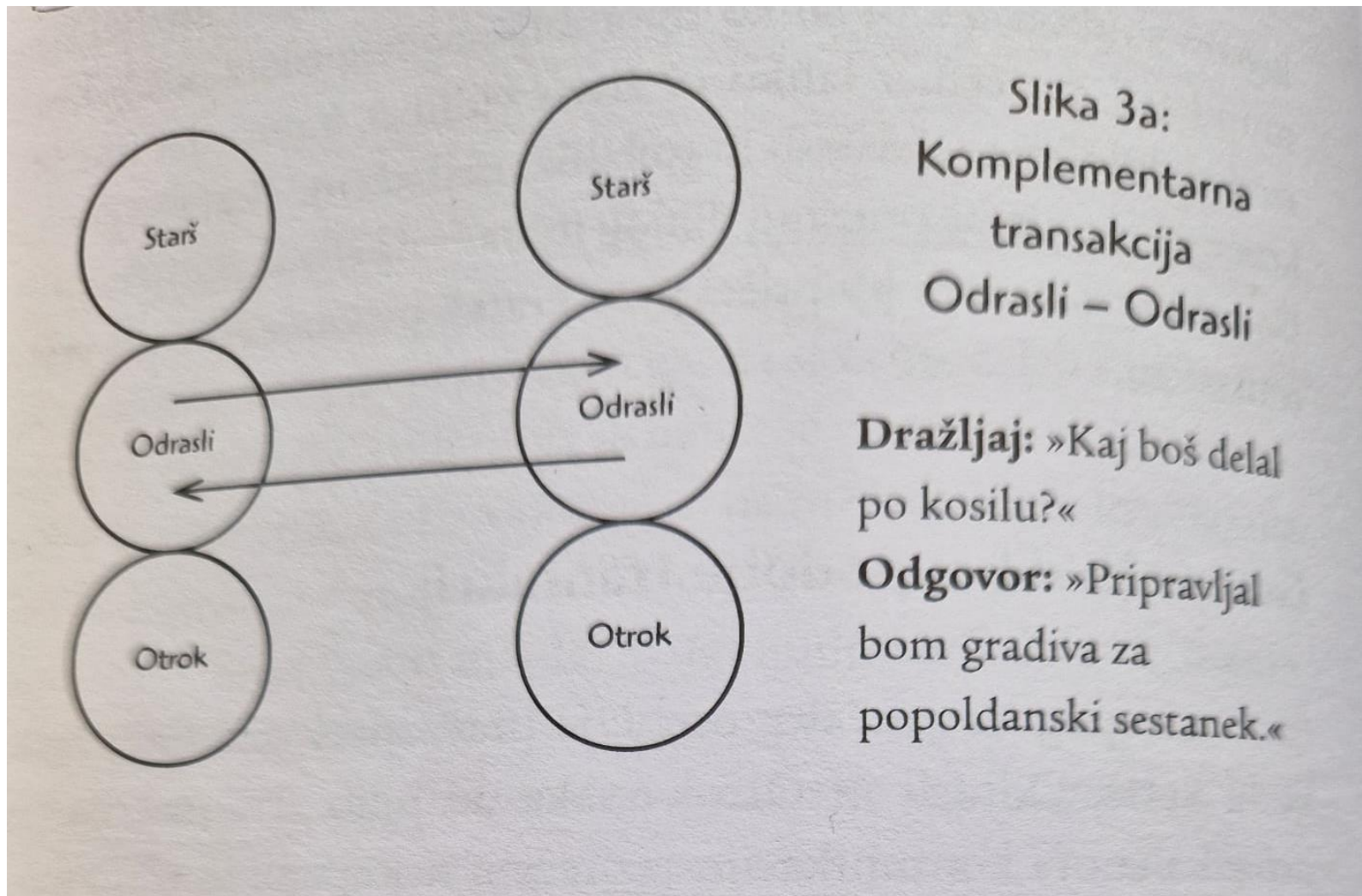
Se počutite
v redu?

Ali pa še kar naprej
igrate razdiralne
igre?

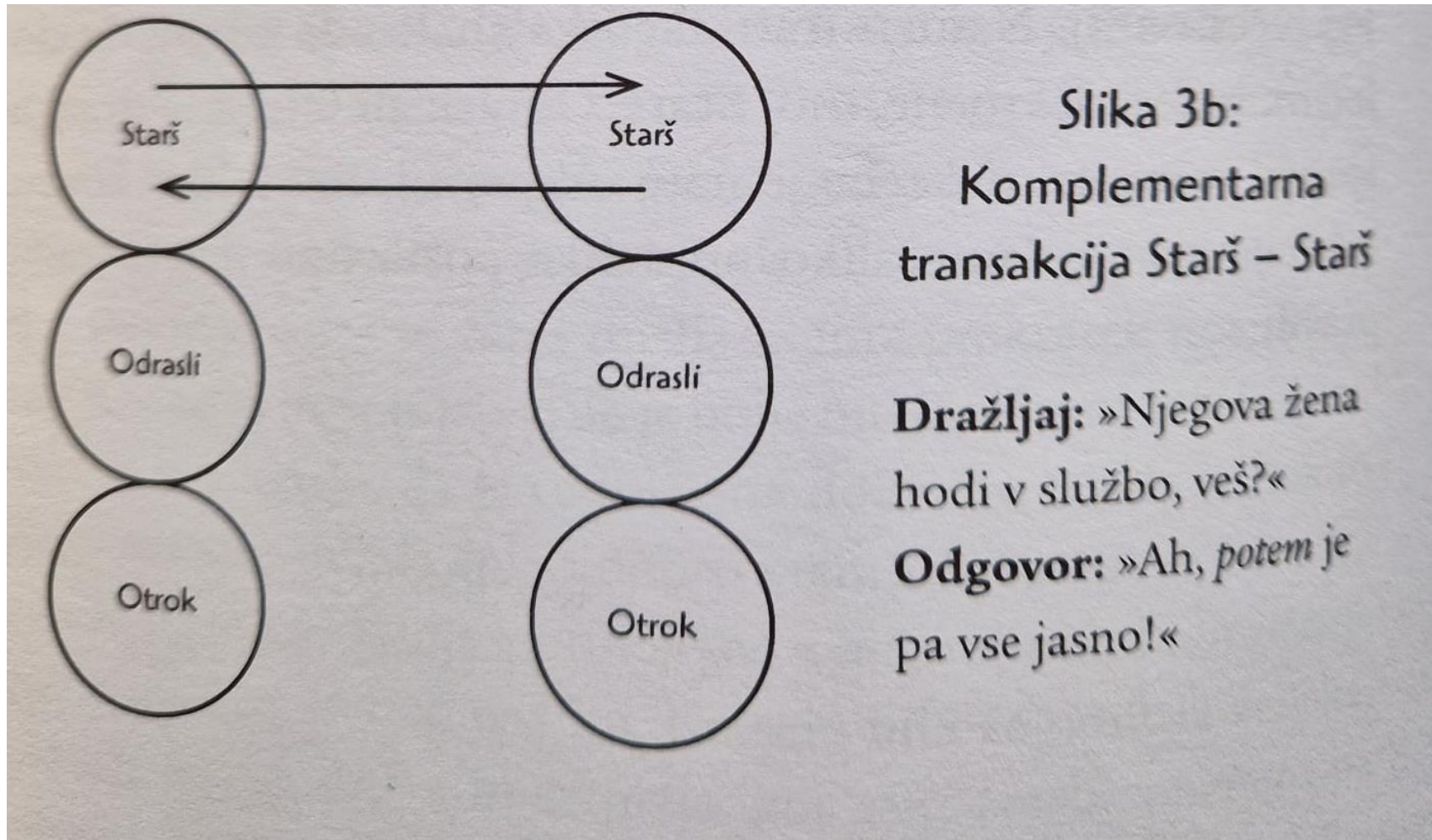
TRIDELNA STRUKTURA OSEBNOSTI

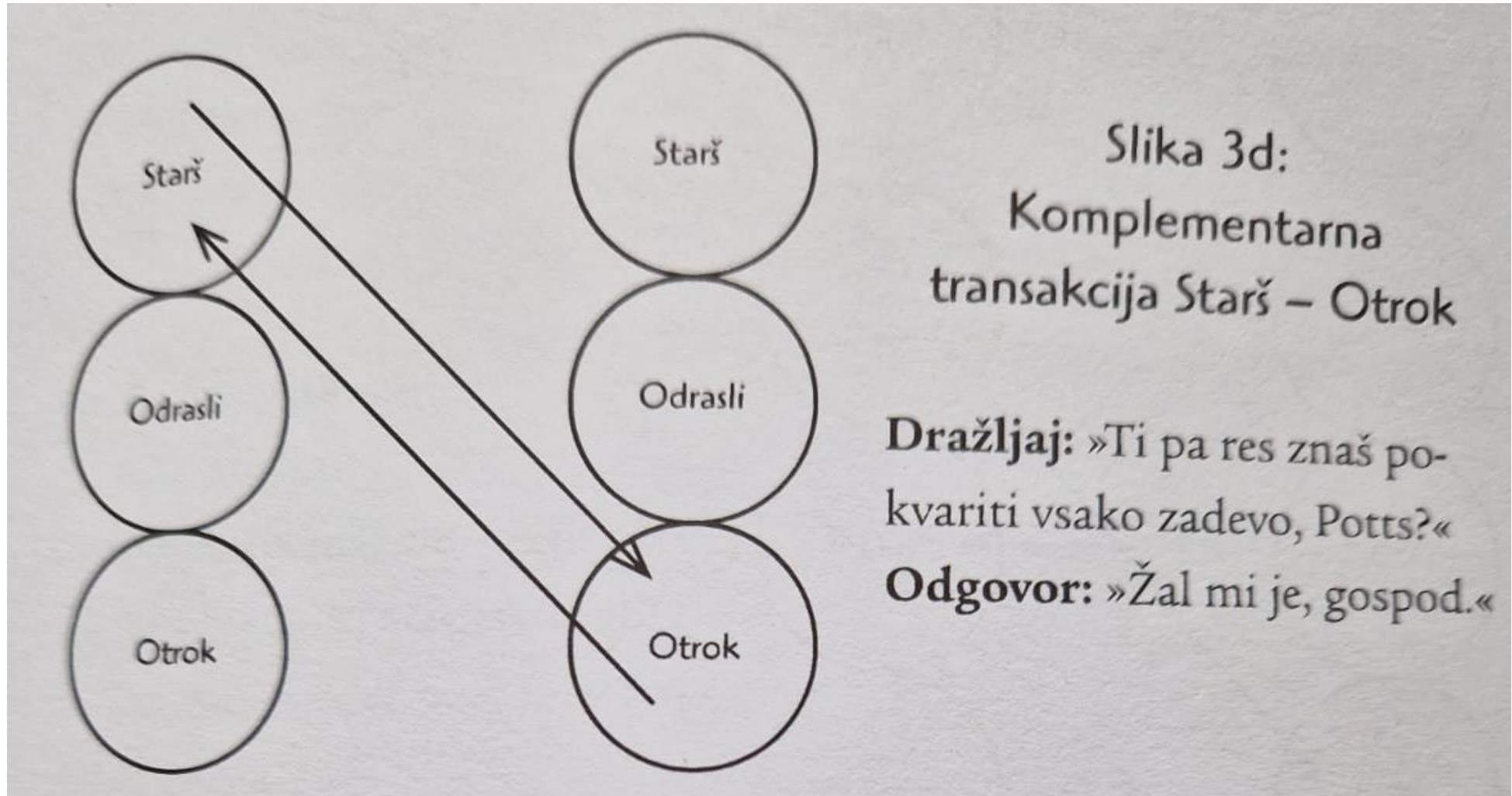
KOMPLEMENTARNA TRANSAKCIJA ODRASLI – ODRASLI

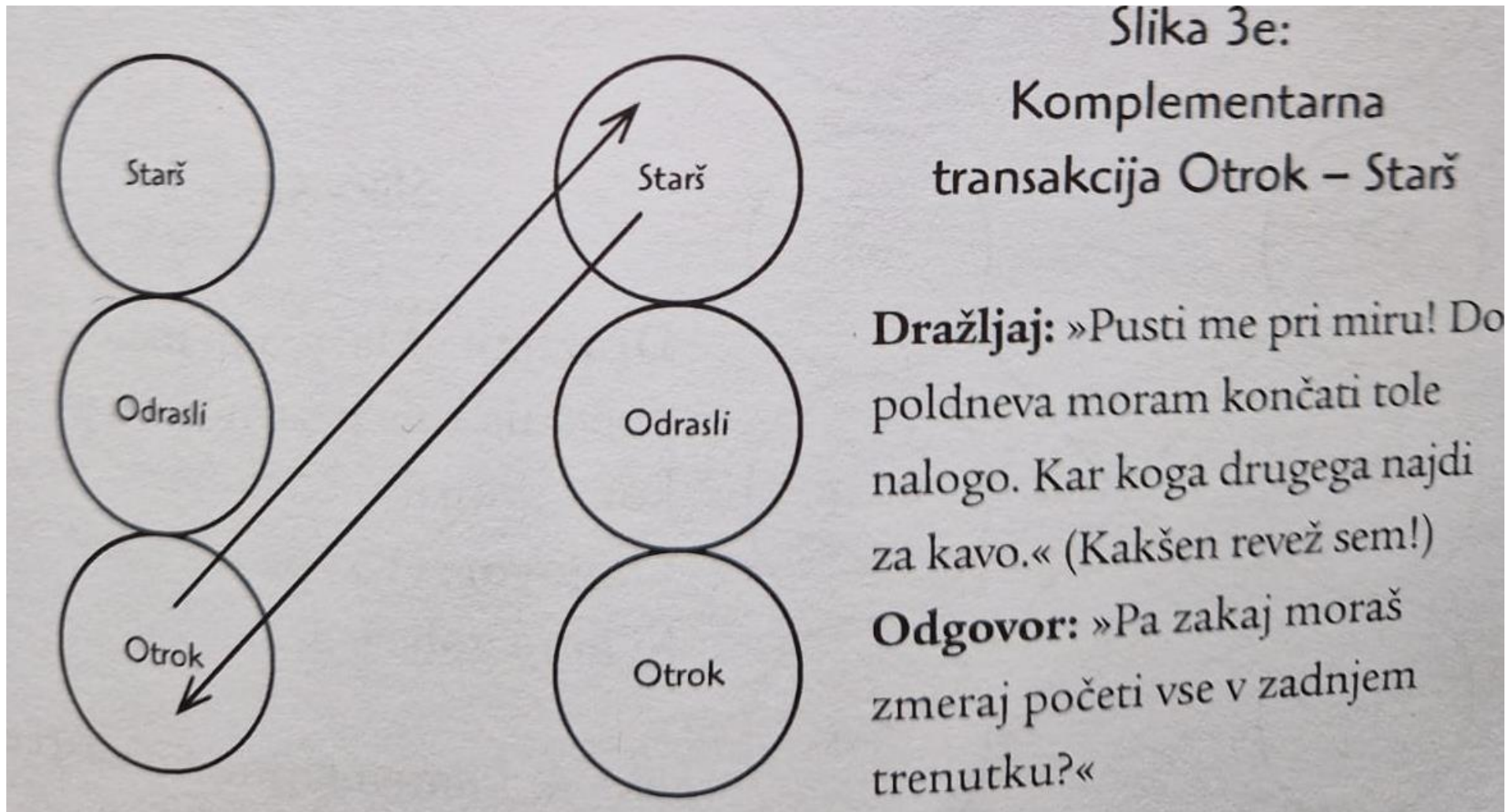
KOMPLEMENTARNA TRANSAKCIJA STARŠ - STARŠ

KOMPLEMENTARNA TRANSAKCIJA STARŠ - OTROK

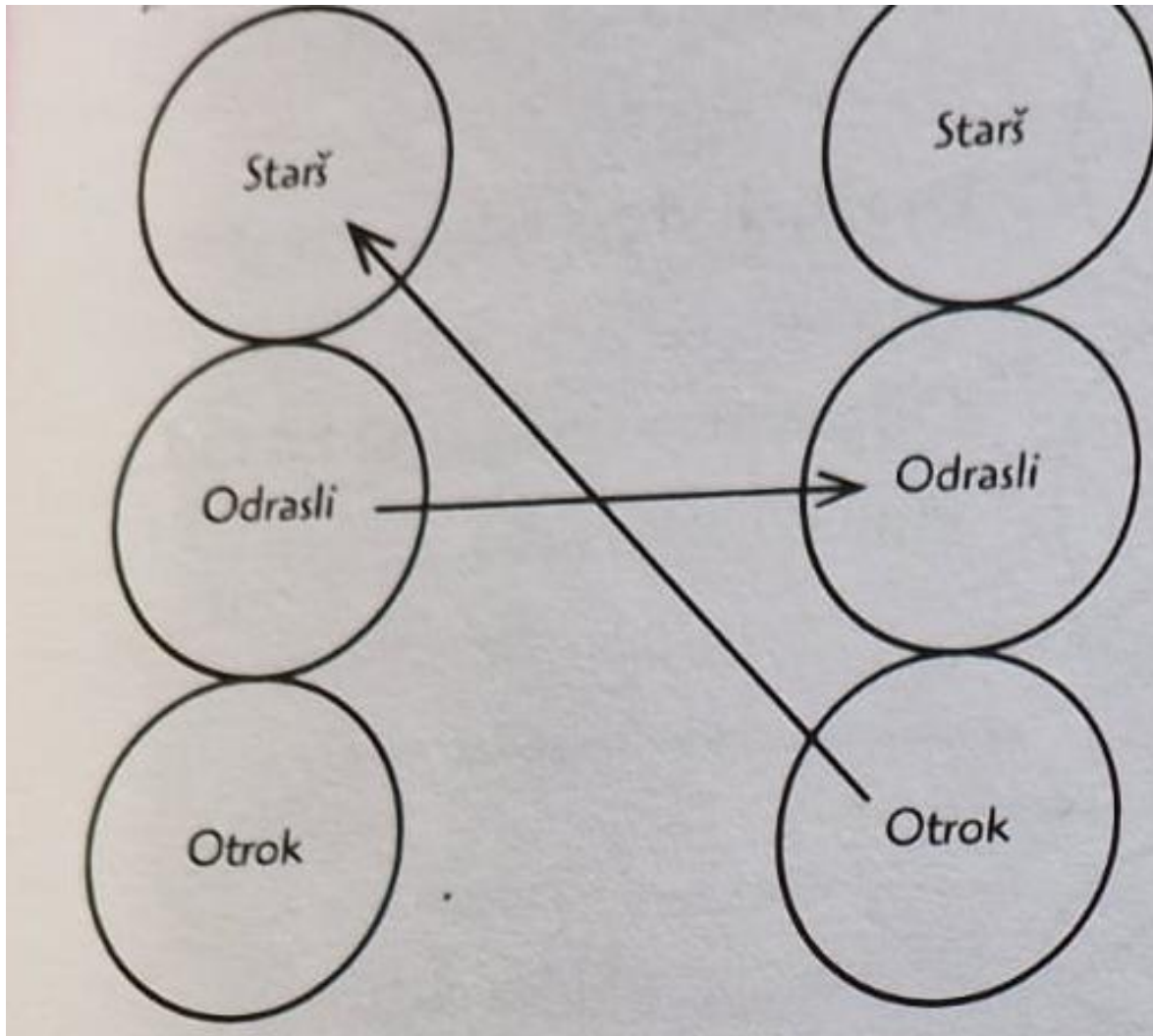
KOMPLEMENTARNA TRANSAKCIJA OTROK - STARŠ

KRIŽNA TRANSAKCIJA

OTROK - STARŠ

ODRASLI - ODRASLI

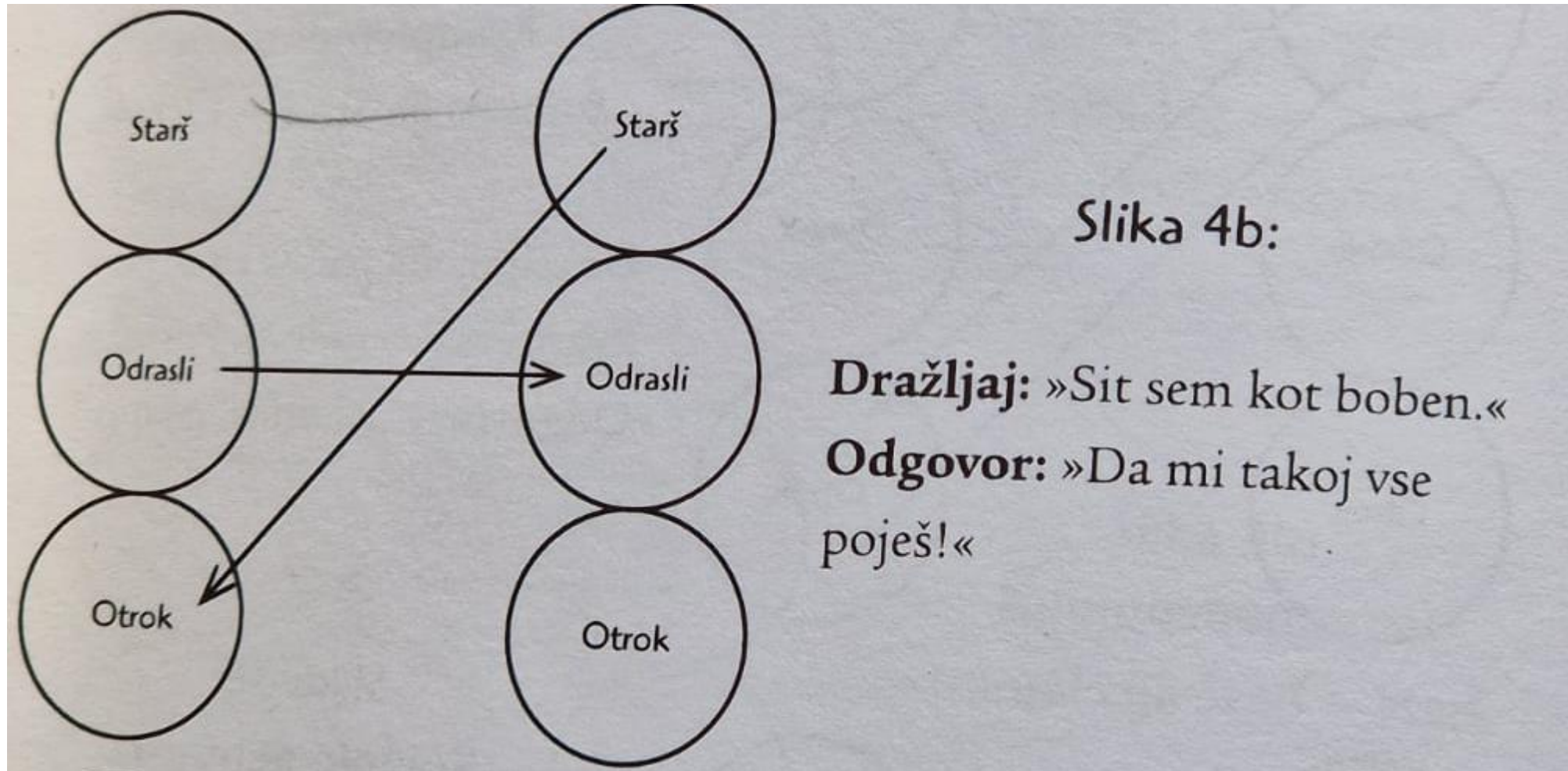

Slika 4a:

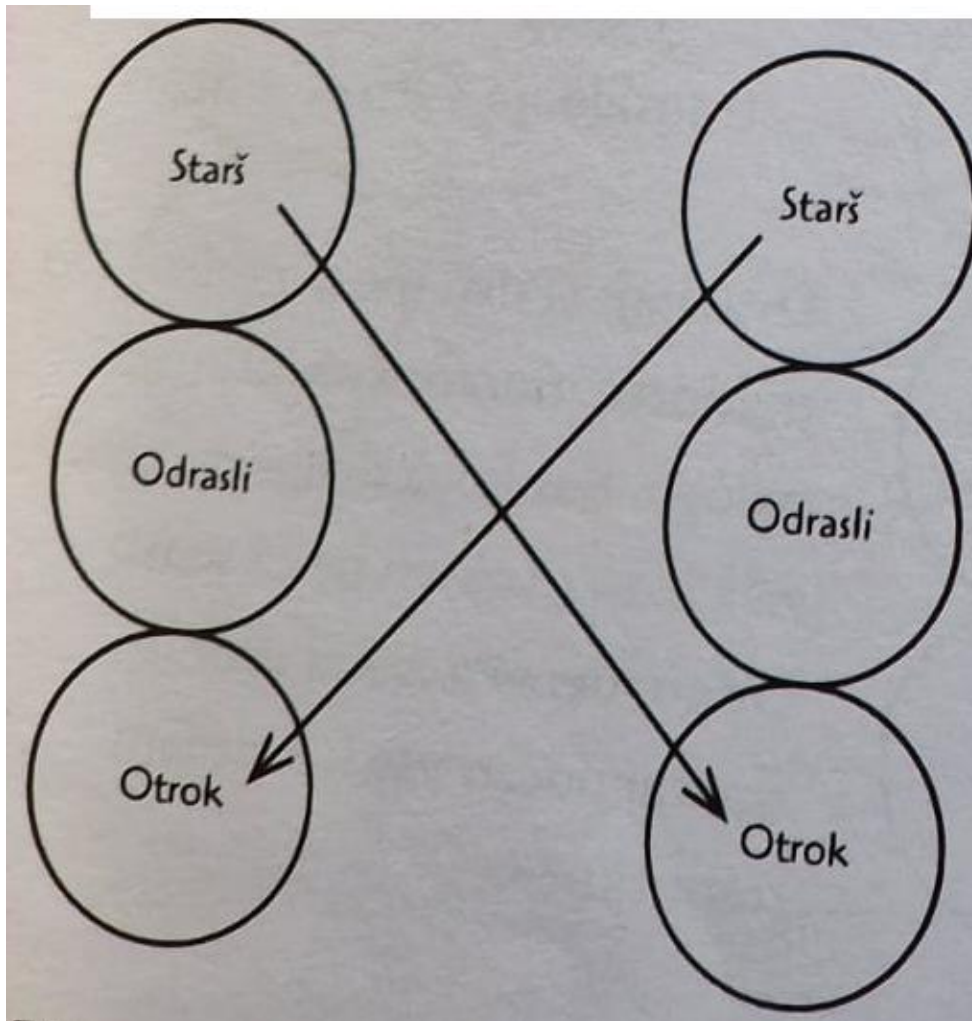
Dražljaj: »Kateri dan je danes?«

Odgovor: »En dan naprej od včeraj.«

KRIŽNA TRANSAKCIJA STARŠ – OTROK ODRASLI - ODRASLI

KRIŽNA TRANSAKCIJA STARŠ – OTROK

Slika 4c:

Dražljaj: »Mary, a bi malo počistila tole pisarno? Saj je kot v svinjaku.«

Odgovor: »Kaj pa je s tabo? Si nore gobe jedel ali kaj?«

Slika 4: Primeri križne transakcije